

26 A:14

En va-taxa enligt vilken engångsavgift för bostadsfastighets anslutning till allmän va-anläggning bestäms med hänsyn till – utöver en grundavgift – endast antalet lägenheter på fastigheten, har ansetts förenlig med va-lagens avgiftsregler.

P.C. och T.C. äger fastigheterna S 1:55 respektive 1:58 i Borås kommun. Fastigheterna, som är byggda med ett parhus, ligger inom verksamhetsområdet för kommunens allmänna va-anläggning och är anslutna till renvatten samt spill- och dagvattenavlopp.

S 1:55 har en areal om 562 m² och 1:58 har en areal om 657 m². Sedan förbindelsepunkter upprättats för fastigheterna debiterade kommunen P.C. och T.C. en anläggningsavgift om 40 000 kr vardera i enlighet med 1986 års va-taxa.

Va-taxans § 5, mom 1 har följande lydelse:

För bostadsfastighet och därmed enligt § 3 jämställd fastighet skall anläggningsavgift utgå med:

a) dels en grundavgift om	32 000 kr
b) dels en avgift per lägenhet om	
för första lägenheten	4 000 kr
för andra lägenheten	9 000 kr
för tredje lägenheten	6 000 kr
för fjärde lägenheten	3 000 kr
c) dels en avgift per m ² våningsyta	
för lokal som nyttjas för annat	
ändamål än som bostadslägenhet om	26 kr
Dock skall avgift ej utgå för utrymmen	
avsedda för bostädernas behov, såsom	
tvättstuga, lägenhetsförråd.	
d) dels en avgift för fastighet vars	
dagvattenavlopp avledes till kommunens	
ledningsnät om	4 000 kr

För en ansluten fastighet utgår enligt va-taxan brukningsavgift, vars storlek främst är beroende av vattenförbrukningen på fastigheten.

P.C. och T.C. yrkade vid Va-nämnden att den anläggningsavgift som var och en av dem hade att erlagga skulle nedsättas till 28 000 kr. De anförde som grund för detta: Enligt lagen om allmänna vatten- och avloppsanläggningar skall avgiftsskyldig-

heten fördelas mellan fastigheterna efter skälig och rättvis grund. Att tillämpa gällande taxa fullt ut för dessa nybildade fastigheter kan inte anses uppfylla detta krav. För det första gäller det ett parhus, som ifråga om taxeuttaget bör jämföras med gruppbebyggda småhus. I motsvarande mån som lägre avgifter debiteras sådan bebyggelse bör även avgiften för de aktuella fastigheterna sänkas. Det vore oskäligt med en annan fördelningsgrund. För det andra är det fråga om tomter som vardera bara uppgår till respektive 600 kvm. De är betydligt mindre än normala egnahemstomter i kommunen – de flesta nybildade fastigheter har tomtytor på 900–1 200 kvm. Fastigheter med mindre tomtyta har i viss mån mindre nytta av va-anläggningen och förorsakar dessutom som regel kommunen lägre kostnader. I sammanhanget kan också nämnas att VAVs normalförslag till va-taxa tillmäter tomttytefaktor en viss betydelse ifråga om anläggningsavgiftens storlek. För det tredje är det fråga om två tomter som tidigare bildat en enhet innan avstyckning skedde. Om tomten odelad skulle bebyggas med motsvarande parhus eller liknande byggnad, skulle endast en grundavgift ha kunnat tas ut jämte möjligen två lägenhetsavgifter. Vidare fanns en äldre befintlig va-servis framdragen, men denna utnyttjades inte trots att sökandena på ett tidigt stadium förklarade sig villiga att ansluta fastigheterna till denna gamla servis. Ett utnyttjande av denna servis skulle ha inneburit stora kostnadsbesparingar för kommunen. Kommunens påstående att den ena tomten skulle ha fått en merkostnad är helt fel då kostnaden naturligtvis hade delats upp. Borås kommun har inte stöd i gällande taxa för avgifter som debiterats. Va-taxan lämnar dessutom utrymme för en sänkning av avgifterna för det fall kostnaderna för att bereda viss eller vissa fastigheter möjlighet att bruka anläggningen är lägre än för fastigheter inom verksamhetsområdet i allmänhet.

Kommunen bestred yrkandena och uppgav som grund för bestridandet att anläggningsavgifterna debiterats enligt gällande taxa samt att taxan inte strider mot va-lagens principer. Kommunen anförde vidare: Taxan innebär att varje fastighet som har tomtgräns mot gata har egen förbindelsepunkt och debiteras därmed full grundavgift. Härav framgår att fastighetsindelningen är avgörande medan byggnadstypen inte inverkar på debitering av grundavgiften. För att frånga taxan i ett enskilt fall krävs enligt 9 § i taxan att avgifterna inte skäligen kan beräknas på vanligt sätt eller att kostnaderna med hänsyn till bebyggelsens lokalisering, terrängförhållanden eller andra omständigheter är avsevärt högre eller lägre än för fastigheter inom verksamhetsområdet i allmänhet. Således tillämpar Borås kommun inga särregler när det gäller gruppbebyggda småhus. Det avgörande är i stället hur fastigheterna är belägna i

förhållande till kommunens gator och ledningsnät. Tomtytan ingår inte som en taxefaktor varför en begränsad tomtyta inte föranleder reduktion av avgiften. Dessutom är 600 m² inte en väsentligt mindre yta än vad som är normalt för nybildade villafastigheter. Vidare tillämpas taxan för tomtindelning som gäller då betalningsskyldigheten inträder oberoende av tidigare fastighetsindelning. För det fall den gamla servisen hade behållits hade detta inneburit en merkostnad genom längre servisdragning på tomtmark för en av fastighetsägarna. Kommunen har i stället dragit fram ledningen så att förbindelsepunkten hamnar i tomtgränsen.

Va-nämnden yttrade:

De avgifter som kommunen i egenskap av huvudman för den allmänna va-anläggningen tar ut skall vara angivna i en taxa utformad i överensstämmelse med de grunder som anges i 24-26 §§ lagen (1970:244) om allmänna vatten- och avloppsanläggningar. Sålunda får avgifterna inte överskrida vad som behövs för att täcka nödvändiga kostnader för anläggningen (24 § va-lagen). Vidare skall avgiftsskyldigheten fördelas mellan fastigheterna inom anläggningens verksamhetsområde efter skälig och rättvis grund (26 § va-lagen).

Innebörden av va-lagens regel om avgiftsfördelning efter skälig och rättvis grund är att avgiften för en fastighet som regel skall stå i skäligt förhållande till fastighetens större eller mindre nytta av den allmänna va-anläggningen.

Kommunens va-taxa är så konstruerad att den i huvudsak lika stor anläggningsavgift utgår för alla fastigheter med en lägenhet oberoende av lägenhetens och fastighetens storlek. Först om flera lägenheter finns på fastigheten ökar anläggningsavgiften. Det samlade avgiftsuttaget för en fastighet utgörs av anläggningsavgifter jämte de bruksavgifter – beräknade väsentligen efter vattenförbrukningen på fastigheten – som har betalats och kommer att betalas.

Ett uttag av anläggningsavgift i enlighet med en sådan va-taxa som den Borås tillämpar kan inte anses strida mot va-lagens regel och skälig och rättvis avgiftsfördelning.

På grund av det sagda och då vad sökandena i övrigt infört inte föranleder en annan bedömning saknas anledning till reduktion av de påförda avgifterna. Sökandenas talan kan alltså inte bifallas.

Va-nämnden lämnade sökandenas talan utan bifall.

Beslut: 1988-04-29, BVa 73
Mål nr: Va 216/87